

# KÖZÉPFOKÚ TERMESZTÉSI SZEMESZTER

(Csak alapkülső szarvasgombaszat vizsgálával rendelkezőknek)

**2005. január 8.**

10<sup>00</sup>-16<sup>00</sup> A gazdanövény felépítése, élettana (fotoszintézis, anyagfelvétel, stressz, szimbiózis)

**2005. január 15.**

10<sup>00</sup>-16<sup>00</sup> A talaj (fizikai és kémiai sajátságok, talajok genetikai osztályozása, a talaj mikrobiológiája)

**2005. január 22.**

10<sup>00</sup>-16<sup>00</sup> A szarvasgomba-termesztés környezeti igényei (talajigények, éghajlati igények, humán hatások)

**2005. február 5.**

10<sup>00</sup>-16<sup>00</sup> Mikorrhizált csemeték előállításának módszerei (hagyományos csemetekerti módszerek, modern biotechnológiai megoldások)

**2005. február 12.**

10<sup>00</sup>-16<sup>00</sup> Az ültetvény kezelése (telepítés, talajművelés, a gazdanövény metszése és növényvédelme, öntözés)

**2005. február 19.**

10<sup>00</sup>-16<sup>00</sup> A szarvasgomba értékesítése (minősítés, tárolás és feldolgozás, forgalmazás, külföldi és magyarországi törvények ismertetése)

**2005. február 26.**

Terepgyakorlat: hazai triflakterek látogatása

**Vizsga: 2005. március. 5. 10<sup>00</sup> ELTE Növényélettani Tsz. előadótermében**

Jelentkezés 2004. november 20-ig dr. Bratek Zoltánnál az alábbi telefonszámon: 06-20-9-151547, vagy az alábbi e-mail címen: [bratek@ludens.elte.hu](mailto:bratek@ludens.elte.hu) vagy Görgényi Czudor Gizellánál az alábbi telefonszámon: 06-30-419-8096

EMSZE 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/C.,  
e-mail: [bratek@ludens.elte.hu](mailto:bratek@ludens.elte.hu)

## Mi voltunk a szegedi elsők



2004. augusztus 6-án délelőtt aranylóan, melegen sütött a napsugár, főleg a szegedi Szent György téri sétány virágos, megnyugtató közelségében.

Valamikor... 1955-ben itt kissé ijedt és csodálkozó szemű fiúk és lányok szüleik kíséretében várakozóan és megszeppenően keresték az erdészek első, alföldi technikumát. Akkor negyvenketten voltunk...

Most is várakozóan örömteli szemek figyelték, keresték egymást őszülő hajjal, kicsit megtörtebb külsővel, de teli reménnyel és teli gonddal és ünneplő, szerető lélekkel.

A sugárút felől érkezve gurultak be a térre az Opelek, Fiatok, Citroenek lassan, „keresve az ott várakozó ismerősök arcát és keresve az árnyas parkolóhelyeket.

A szívből jövő ölelések, puszkák után egy kis csend – és emlékezés belül – nevetünk és sírunk, 45 év telt el 1959 óta...

Szeretnénk egy kevés időre olyan gondtalan, címek és rangok nélküli szegedi diákok lenni, mint akkor..., élményeket, csínyeket és szerelmeket átélni.

Gondolatainkban előbukkan a múlt. Kolostor kollégiumunk Rapcsányi nénije, ezüst ősz haja és anyáskodó kék szeme, Csapó néni, a trafikos a közelben, aki selyempapírba csomagolt nekünk 3-5 db Virginia cigit (felbontva a dobozt).

A friss franciakrémes felejthetetlen édes illata, melyet a Z. Nagy Cukrászda felől sodort felénk a szellő.

Gátak nélkül futnak a gondolatok tanárainkról... Büszké vagyunk rájuk és

nagyon szerencsések is, mert Tőlük tanulhattuk a szakmát az erdőről.

Szecső János üzem- és becsléstana bennünk van most is – „te bagoly” kifejezésével és jól fésült, szerény emberképe, majd 1956-ban tapasztalt lelkesedése, miénk marad.

Takács Feri bácsi – „Taki” – csokornyakkendője, életre tanító szavai és az erdőművelés rejtelmébe beavató egyedi gondolatai – főerdőtanácsosi stílusban.

Kricsfalvi Viktor szabályos, álmodozó arca és mély növényélettani ismeretei – felelések a budapesti gyorsan hazafelé utazóban –, Halász Laci bácsi emberközeli gyakorlati tapasztalatai a miénk lehetett.

Kerkápoly Géza és Gyarmaty Endre mérnöki, emberi tulajdonságai is belénk ivódott – egyek lettek velünk, és így lettünk a mai becsületes erdőt és természetet szerető erdészemberek.

Tisztelet a műveltségünket kialakító és gyarapító magyart és történelmet tanító Németh Ferencnek, aki későbbi igazgatónk is lett és nem utolsósorban Ökrösné Csontos Magda tanárnőnek, aki nevelőtanárként még a gondolatainkat is ismerte.

Nagyon kedveltük az akkori ifjú testnevelőnket, Csaba Bélát, aki nagy lelkesedéssel edzett bennünket ifjúsági, dzsúdós területi bajnokká vagy Szeged középiskolásainak városi mezei távfutó bajnokává, vagy minősített birkózóvá, focistává.

Mi voltunk az első szegedi négyéves erdésztechnikusok. Bízunk magunkban és nagyon akartunk. Tanáraink segítségével mi alapoztuk meg az erdészek helyét, megbecsülését Szegeden, amit folytattak az utánunk jövők is.

Nem csak a sport terén, de irodalmi és szavalóversenyeken rangos zsűri előtt is helyezettek lettünk.

A Szegedi Nemzeti Színház bérletes páholyaiból mindig lelkes tapsviharral fogadtuk az ifjú Tordy Gézát, a csinos Lehoczky Zsuzsát vagy Moldován Stefániát és Mucsi Sándort is... „56” után Darvas Ivánt, Kaló Flóriánt és Domján Editet is ünnepeltük.

Mondhatom a 2003 szeptemberi „Erdő” folyóirat „Érettségi találkozó” cikkírójának, hogy az a magántáncos úr – szemben a kollégiumi hálózobánkkal – a mi jó barátunk volt, egy emelettel lentebb – „adás...adás” kiáltás alkalmával barátnőit fogadó napokon, bemutatást tartva nekünk, majd kellő időben villanyt oltva... Lehet, hogy ez szájhagyomány lett!

Nagy útfásítók is voltunk annak idején 55-ben a Vásárhelyi sugárúton.

Lelkes és szerelmes kerítésmászókká váltunk a lányos középiskolák táncstjei, teadélutánjai vagy szalagavató báljai alkalmával az ismerős diákkedveshez sietve.

Az akkor még csendes polgár- és diákváros – Szeged – sokunkat „megfogott” az itt élő emberek kissé álmodozó, nyugodt, de tevékeny, értelmes életével. A sárga villamos, a parkok sokszínű virágtömege a Széchenyi tér platánjaival – a korzó –, a Tisza parti sétány és a napfény...

A találkozó – a negyvenötödik – így kezdődött és folytatódott 2–3 napig.

A Szent György térről az iskola épületébe mentünk egy osztályterembe és a padokon ülve ismerkedtünk újra egymással, a mostani életünkkel.

Ásotthalom volt a célunk első nap délutánra, éjszakára. Sétáló beszélgetés az ottani ápolt parkban, a régi fényképezkedések, helyei az ismerős gyakorlati termek és a folyosó, „még megvannak!”

Kellemes és tartalmas éttermi vacsora, anekdotákkal, dalolás, majd a végén az erdészhimnusz – mély erdészemberi átéléssel, szívből jövően.

Másnap Szegeden a „felsővárosból” egy alig észrevehető, de lelkes családi társaság indult az ismert úton az ismert helyekre, a megszépült napfények városában a Szent György térről a Kárász utca végéig.

Kell, hogy ismét azt érezzük, mint akkor régen, hogy az erdészek most is olyanok – egymást segítő emberek –, összetartozásukat sokféle módon kifejezve példát mutatva Szegeden és az egész országnak.

Tomasszal, aki Sopronban diákok százait oktatta azóta tovább az erdészéletre, kitárgyaltuk a három macedón osztálytársunk életét és halálát is.

Egyperces néma felállással és csenddel emlékeztünk meg a nyolc meghalt osztálytársunkra – még első napon az osztályteremben.

Bartalus Tóni telefonon üdvözölte az itt ünneplőket, sajnálva akadályoztatás miatti távollétét.

Szeretnénk, illetve akarunk még – egészségesen élve – sok magyar erdőt ültetni, nevelni és találkozni kezét fogva – megölelni egymást jövőre, de legkésőbb öt év múlva ismét...!

**Sárközy György**

## Balassi verseit olvasva

Az egyik legvitézebb költőnk születési évfordulójához (I. EL 2004. nov.) kapcsolódóan figyeltem arra, hogyan jelenik meg a művekben az erdő és a természet.

A talán legismertebb költeményében (Egy katonaének) (Összes verseiben: 122. o.) így adja meg életük színterét:

„Az nagy széles mező, az szép líget,  
erdő sétáló palotájok,”

Az Anna-versekben a kapcsolat ívét a találkozástól az elválásig a viszonylag ritka, tömör természeti költői képek is mutatják:

„Most adá virágom nékem bokrétáját,

Magáboz basonló szerelmes virágát,” (Kit egy bokrétának szerzett)(51)

„Én keserves szívem bozzá oly állandó,

Mint fenyőfa télben-nyárban maradandó.” (Anna nevére, kiben szeretője ok nélkül való haragja és gyanúsága felől ír)(57)

„Mint sík mezőn egy szál fa, egyedül úgy élek,” (59)

A Júlia-ciklus:

„Mint szép virágok, fák meg nem újjálatnak  
tavaszi barmat nélkül,

Akképpen örömem nem lebet víg kedvem

nékem is nálad nélkül,” (Cupidónak való könyörgés...)(82)

„Te, szép fülemile, zöld ágak közébe

mondod el énekedet, (A fülemilének szól)(86)

„Ób, magas kösziklák, kietlenben nőtt fák,

kik nagy szerelmem tüzén

Igaz biztonságim vadatok, mert kínjaim

tudjátok, szinte mint én,” (Kiben úton járván...)(105)

Balassi Bálintnak a természethez fűződő kapcsolatához bemutatjuk még a Borivóknak való verse elejét és végét: (27)

„Áldott szép Pütkösdnek gyönyörű ideje,  
Mindent egészséggel látogató ege,  
Hosszú úton járókat könnyebbítő szele!  
Te nyitod rózsákat meg illatozásra,  
Néma fülemile torkát kiáltásra,  
Fákat is te öltöztetsz sokszínű ruhákba.”

De ennek kifejezésére az őt saját kézírásban fennmaradt epigrammája közül – amelyekre 1952-ben bukkantak rá a Batthyány-levéltár tanulmányozásakor – (1,252) a Bánja, hogy hajnalban kell a szerelmesétől elmenni címűt is idézhetjük:

„Hajnalban szépülnek fák, virágok, füvek,  
barmaton, ha nap felkél,  
Cseng szép madárszózat, vígan sétál sok vad,  
reggel, hogy elmúlt éjfél,  
Újul zöld bokor is, de nékem akkor is  
dolgom csak gond, bú, veszél.” (162)

Búcsúzzunk a magyar szó és verselés első nagy tehetségének Esztergomban, sebesülése után, nagy szenvedések között írt utolsó zsoltára néhány sorával: (195)

„Végtelen irgalmú, óh, te nagy hatalmú  
Isten, légy már kegyelmes!...  
Ímé, kioldoztam s teledbe hoztam  
fene ötte sebemet,  
Kit csak te gyógyíthatsz, életre fordíthatsz,  
szánd keserves fejemet.”

**Csuka Imre**  
ny. em.